

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1161/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Sídlo	Čs. exilu 669, 708 00 Ostrava-Poruba
E-mail právnické osoby	reditel@wigym.cz
IČ	00842702
Identifikátor	600017648
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Netolička, ředitel
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Čs. exilu 669, 708 00 Ostrava-Poruba
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2016 – 9. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblasti vzdělávání v tělesné výchově, podpory rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových dovedností.

Charakteristika

Právnícká osoba Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Poskytuje vzdělávání v denní formě ve čtyřletém a v osmiletém gymnáziu se všeobecným zaměřením. Výuka probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), které jsou zpracovány zvlášť pro každé zaměření a obor vzdělání. K profilaci absolventů napomáhá široká nabídka volitelných vzdělávacích aktivit.

Počet tříd se v souladu se záměry zřizovatele postupně snižuje. K termínu inspekční činnosti se ve škole v 19 třídách vzdělávali 563 žáci (267 v osmiletém a 296 ve čtyřletém gymnáziu), kapacita školy je tak naplněna na 68%. Škola eviduje 7 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nich je 6 žáků se zdravotním postižením a 1 mimořádně nadaný žák. V regionu se jedná o středně velkou školu, umístěnou v klidné části městského obvodu s dobrou dopravní dostupností, v obvodu jde o největší a nejstarší gymnázium, které sídlí v památkově chráněné budově. Stravování žáků je zajišťováno ve školní jídelně – výdejně, kterou provozuje SPŠCH Ostrava-Zábřeh.

Gymnázium je fakultní školou Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy a Pedagogické fakulty Ostravské univerzity a držitelem titulu Ekoškola. Úzce spolupracuje s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou a s dalšími vysokými školami. Dlouhodobě je vnímáno jako elitní škola s vynikajícími výsledky v oblasti matematiky a s vysokými nároky jak na žáky, tak na kvalitu výuky.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola poskytuje vzdělávání na základě zpracované reálné koncepce rozvoje, jejímž hlavním cílem je poskytnout žákům kvalitní všeobecné vzdělání a připravit je na vysokoškolské studium. Vedení školy i pedagogové koncepci průběžně naplňují a vyhodnocují. Základním prostředkem k dosažení cíle je realizace ŠVP, které jsou zpracovány v souladu s právními předpisy a příslušnými RVP. Pro rozvoj jazykového nadání žáků nižšího stupně osmiletého gymnázia škola vytvořila v ŠVP Mluvíme anglicky učební plán, ve kterém využila disponibilní dotaci především pro výuku cizích jazyků. V ŠVP Matematika a příroda posílila časovou dotaci matematiky a předmětů oblasti Člověk a příroda, vytvořila nový předmět Živá matematika. V učebním plánu čtyřletého gymnázia a vyššího stupně osmiletého gymnázia posílila dotaci zejména všeobecně vzdělávacích předmětů. Při realizaci vzdělávací nabídky gymnázium efektivně využívá spolupráci zejména s vysokými školami (Masarykova univerzita v Brně, Ostravská univerzita, VŠB – Technická univerzita Ostrava, MFF Univerzity Karlovy v Praze) a s partnerskou školou na Slovensku. Výsledky spolupráce jsou náležitě využívány pro další zkvalitňování záměrů školy. Dominantní matematické zaměření gymnázia je cíleně propagováno především prostřednictvím dlouholetého organizování soutěže Moravskoslezský matematický šampionát.

Ředitel školy je ve funkci druhý rok, efektivně využívá své pedagogické i řídicí zkušenosti (zástupce ředitele). Účelné delegování kompetencí na dva zástupce podporuje plynulý chod školy. Funkčně nastavený kontrolní systém zahrnuje pravidelně prováděné provozní a pedagogické rady. Učitelé jejich prostřednictvím a prací v předmětových komisích plnohodnotně participují na výchovně vzdělávacím procesu. Spolupracují rovněž v oblasti koncepce výuky a jejího materiálně technického zabezpečení a koordinují své působení v pedagogické i výchovné oblasti (příprava maturitní zkoušky, soutěže, projekty, exkurze). Výsledkem dlouhodobé koncepční práce vedení školy jsou příznivé personální podmínky umožňující kvalitní naplňování ŠVP. Předpoklady kvalifikace splňuje všech 47 učitelů.

Věkově vyvážená struktura napomáhá vyučujícím k vzájemnému předávání zkušeností, sdílení výukových materiálů a udržení kvality vzdělávání. Začínajícím a nově nastupujícím pedagogům poskytují uvádějící učitelé dostatečnou metodickou podporu. Profesionálnímu růstu většiny vyučujících napomáhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Vzdělávací akce vycházejí z potřeb školy (příprava maturitní zkoušky, výchovné poradenství a prevence), reagují na aktuální problémy (zvládání rizikových situací) a podporují zvyšování odbornosti pedagogů (matematika, informační technologie, EVVO, cizí jazyky). Vzdělávací proces pozitivně obohacuje erudice některých vyučujících přírodovědných předmětů a českého jazyka v rámci partnerské spolupráce s vysokými školami (konzultace, semináře, středoškolská odborná činnost). Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i vedení školy a systematicky se účastní akcí, které korespondují s prioritami školy (školská legislativa).

Škola věnuje patřičnou pozornost zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků. K lepšímu zajištění jejich bezpečnosti napomáhá dohled učitelů o přestávkách i recepcí ve vstupní části budovy. Žáci obvykle dodržují nastavená pravidla ve škole i při mimoškolních činnostech.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálně technického vybavení. Dostatečný počet kmenových a odborných učeben, v nichž je instalována didaktická technika (audiovizuální technika, dataprojektory), umožňuje kvalitní realizaci vzdělávacího programu. Výborné jsou podmínky pro výuku informačních technologií, vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno v souladu s technickým pokrokem -iPady. Nadstandardní jsou materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy. Motivují a aktivizují žáky k velmi dobrým výkonům a podporují jejich zájem o tělesnou výchovu, která probíhá ve dvou tělocvičnách a na venkovním multifunkčním hřišti. Tělocvičné nářadí a náčiní či sportovní pomůcky jsou v dostatečném počtu pro každého jednotlivce. Materiální zázemí pro žáky tvořené odbornými učebnami, laboratořemi, neomezeným přístupem žáků na internet, školním bufetem, bezbariérovým vstupem pro handicapované žáky dotváří příjemné prostředí pro studium.

Kvalitní naplňování koncepčního záměru je výsledkem promyšleného hospodaření s finančními prostředky. Kromě prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a rozvojových programů MŠMT (podpora čtenářské gramotnosti, soutěží v rámci projektu „Excelence středních škol“) a od zřizovatele vedení školy zajistilo i příjmy z doplňkové činnosti, jiných zdrojů i darů. Účelové dotace zřizovatele na „Environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu“ (meteorologická stanice s využitím ve výuce fyziky a průřezových tématech jiných předmětů), statutárního města Ostrava (umožnění studentského televizní vysílání), Magistrátu statutárního města Ostravy (Dějepisná soutěž – Šumná Ostrava, Matematický šampionát) škola využila k podpoře rozvoje nadání jednotlivých žáků.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Pojetí výuky a náročnost učiva odpovídaly zaměření školy. Kvalita výuky v jednotlivých hodinách byla vyrovnaná, většinou se odvíjela od osobnosti učitele. Zvolené vzdělávací strategie zohledňovaly studijní předpoklady žáků vzhledem ke stupni gymnázia. Vybrané metody a formy (frontální výklad, řízený rozhovor, práce s pracovními listy a sešity, myšlenková mapa) většinou odpovídaly charakteru probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílům. Účinnost výuky zvyšovalo účelné využívání didaktické a audiovizuální techniky (výukové prezentace, poslech) i propojování probíraného učiva s praktickými

příklady. Žáci prokazovali adekvátní úroveň vědomostí a dovedností, ve většině případů se aktivně zapojovali do výuky. Pozitivním znakem navštívených hodin byla příznivá atmosféra podporující učení, žáci měli zažitá pravidla postupu práce a přirozené komunikace s učiteli. Nastavený způsob hodnocení vzdělávání je vede k upevňování studijních návyků. Vyučující zařazovali činnosti podporující vzájemnou spolupráci žáků (práce ve dvojicích), ale v menší míře využívali motivační a formativní funkci hodnocení a jen ojediněle zapojovali žáky do vzájemného hodnocení a sebehodnocení (scházející zpětná vazba). Nedostatkem některých sledovaných hodin byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle. Většina vyučujících dbala na kultivovaný jazykový projev a korigovala nespisovné vyjadřování žáků (referáty).

Sledované hodiny *matematiky* se vyznačovaly promyšlenou strukturou a častým střídáním činností. Žáci byli vedeni k pochopení, osvojování a procvičování učiva, k samostatnému řešení zadaných úloh u tabule i v lavicích a k logickému myšlení. Pozitivním rysem bylo také vyžadování slovního doprovodu žáků při řešení příkladů u tabule. S požadovanými výsledky vzdělávání korespondovala schopnost žáků používat správnou terminologii, logicky uvažovat a aplikovat znalosti při řešení úkolů.

Výuka *přírodovědných předmětů* (chemie, biologie) rozvíjela klíčové kompetence žáků a směřovala k pochopení významu probíraného teoretického učiva v běžném životě i praxi. V navštívených hodinách převládala frontální výuka vhodně kombinovaná s řízeným rozhovorem. V hodinách byly efektivně a často využívány mezipředmětové vztahy. Názornost výuky podporovaly ukázky přírodnin a účelné využití dataprojektoru. Poznatky z těchto předmětů žáci zdařile využili při tvorbě e-knihy na iPadech v rámci výuky informačních technologií.

Většina vyučovacích hodin *cizích jazyků* (anglický, německý, španělský) se vyznačovala efektivně využitým časem a účelným střídáním vyučovacích forem a metod. Zařazení didaktických her na nižším stupni osmiletého gymnázia cíleně aktivizovalo většinu žáků a rozvíjelo jejich jazykové kompetence. Kvalitně byla při výuce využita práce s chybou. Vyučující využívají možnost přirozené komunikace s žáky v cizím jazyce. V části hodin však převládala frontální výuka, která se projevovala nerovnoměrným zapojením žáků do výuky. Pozitivně je třeba hodnotit přínos rodilého mluvčího španělského jazyka.

Vzdělávání *v českém jazyce a literatuře* směřovalo k rozvoji komunikačních dovedností v písemném i mluveném projevu a k upevnění gramatických pravidel. Výuku pozitivně ovlivňovaly erudice a zaujetí pedagogů pro vyučovaný předmět. Metodická propracovanost vyučovacích hodin umožňovala rovnoměrné zapojení žáků do výuky. Výuka v hodinách českého jazyka a literatury připravuje žáky na společnou část maturitní zkoušky a úspěšnost v testování.

Vzdělávání *ve společenskovědních předmětech* (dějepis, zeměpis) směřovalo k tomu, aby žáci dovedli zařadit nové poznatky do historického kontextu, kriticky zhodnotit fakta a myslet v souvislostech.

V hospitované hodině *tělesné výchovy* vyučující dbala na dodržení struktury vyučovací jednotky, bezpečnost a naplnění stanoveného cíle. Přiměřenou zátěží rozvíjela jejich fyzickou zdatnost žáků a pozitivní vztah k pohybu. V době inspekční činnosti většina vyučujících tělesné výchovy byla s žáky školy na sportovním kursu mimo školu.

Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují bohaté školní a mimoškolní aktivity (tvorba školního časopisu, aktivity Ekotýmu, zapojení do projektu Recyklohraní, exkurze, adaptační kurzy, reportáže školní televize).

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání a úspěšnost žáků především víceletého gymnázia pozitivně ovlivňuje výběr z dostatečného množství uchazečů o studium (dvojnásobný počet) na základě přijímací zkoušky a vhodně nastavený adaptační proces žáků (adaptační kurzy). Do kritérií přijímacích zkoušek se odpovídajícím způsobem promítá zaměření vzdělávacího programu školy.

Individuální a skupinové výsledky pedagogové sledují a analyzují v předmětových komisích a pravidelně vyhodnocují na jednáních pedagogické rady. Těžiště hodnocení spočívá v průběžné klasifikaci, která respektuje zásady stanovené v klasifikačním řádu a je prováděna běžnými způsoby (většinou ústní a písemné zkoušení). Analýza výsledků externích srovnávacích testů žáků v 1. a 3. ročníku čtyřletého studia (KVALITA) umožňuje sledovat přidanou hodnotu vzdělávání a přijímat potřebná opatření (český jazyk, matematika – podprůměrná přidaná hodnota, anglický jazyk – průměrná přidaná hodnota). O celkové velmi dobré úrovni výchovně vzdělávací práce – nadprůměrné výsledky - vypovídá každoročně vysoké procento žáků s uzavřenou klasifikací k 30. 6. (téměř 100 %), míra žáků prospívajících s vyznamenáním (okolo 30 %) a téměř nulový počet žáků neprospívajících. Analýza výsledků maturitních zkoušek poskytuje vedení školy důležitou zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání při ukončování studia a naplňování vzdělávacího programu. Nadprůměrné výsledky žáků u maturitních zkoušek signalizují, že se škole dlouhodobě daří udržovat vysokou míru kvality vzdělávání. Počty vyznamenaných se ve sledovaném období pohybovaly od 47 % do 70 %. Počty neprospívajících byly zanedbatelné (do 1%). Nejlepších výsledků dosahují žáci obou oborů ve společné části maturitní zkoušky z cizího jazyka. Důležitým ukazatelem v hodnocení dosahovaných výsledků vzdělávání je i každoroční úspěšnost žáků v řadě vědomostních soutěží (krajská a celostátní kola), předmětových olympiád, ústředních kol Středoškolské odborné činnosti a také stabilně vysoké procento absolventů přijatých ke studiu na vysokých školách (min. 91%) nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Do výsledků vzdělávání se promítá i funkční poradenský systém propojený s prevencí sociálně patologických jevů. Škola vytváří vhodné podmínky pro zvládnutí nároků gymnaziálního vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovná poradkyně o jejich zdravotním znevýhodnění pravidelně informuje třídní učitele i ostatní vyučující (např. přizpůsobení podmínek maturitní zkoušky). Pomoc žákům s riziky studijního neúspěchu vychází z včasného informování zákonných zástupců, z možnosti využití individuálních konzultací nebo výukových materiálů na studijním portálu. Škola zjišťuje příčiny neúspěchu a společně s žáky hledá cestu k jejich odstranění. Jednou z možností je i řešení problémů a projednávání názorů žáků prostřednictvím Studentského senátu, který se pravidelně schází s vedením školy.

Dlouhodobě realizovaná prevence sociálně patologických jevů je založena na vzájemné spolupráci metodičky prevence, výchovné poradkyně a třídních učitelů. Konkrétní cíle stanovené v minimálním preventivním programu vycházejí z potřeb školy. Problematika sociálně patologických jevů se promítá do vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů, žáci se účastní tematicky zaměřených besed a řady akcí v rámci spolupráce s organizací Renarkon. K osvědčeným nástrojům prevence patří jasně vymezená pravidla chování ve škole a pestrá nabídka mimoškolních aktivit.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- koncepční řízení školy
- výsledky vzdělávání žáků
- partnerství
- využívání a realizace projektů
- EVVO, eko škola
- výborná úroveň sledované výuky matematiky, fyziky a informačních technologií
- efektivní organizace vzdělávání účinně podporující rozvoj nadání žáků

Slabé stránky

- menší míra využití formativního hodnocení a vzájemného hodnocení žáků ve výuce
- absence shrnutí učiva v závěru většiny vyučovacích hodin

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- zefektivnit kontrolu vedení evidence úrazů
- více využívat formativní hodnocení žáků ve výuce, podporovat vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků, zejména na nižším stupni gymnázia
- zařazovat shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin a ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle

Hodnocení vývoje

- *Od posledního inspekčního hodnocení a po nástupu nového ředitele se škola nadále rozvíjí ve všech sledovaných oblastech, udržuje si dobrou úroveň poskytovaného vzdělávání a pokračuje ve zlepšování materiálních podmínek. Navázané partnerské vztahy pozitivně obohacují vzdělávací proces. Zapojováním do projektů škola napomáhá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny ZL/023/2001 příspěvkové organizace Wichterlo vo gymnázium, Ostrava-Poruba ke dni 26.6.2015 vydané na základě usnesení Zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 15/1305 ze dne 25. června 2015 včetně příloh č. 1 a 2 a Dodatku č. 9 ze dne 25. června 2015
2. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 18. 12. 2014 s účinností od 1. 1. 2015
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne (elektronický) 3. 6. 2016
4. Školní vzdělávací program pro víceleté gymnázium (prima-kvarta) Mluvíme anglicky platný od 1. 9. 2015
5. Školní vzdělávací program pro víceleté gymnázium (prima-kvarta) Matematika a příroda platný od 1. 9. 2015
6. Školní vzdělávací program pro víceleté gymnázium (prima-kvarta) platný od 1. 9. 2011, aktualizace 1. 9. 2013

7. Školní vzdělávací program Wichterlova gymnázia platný od 1. 9. 2015, aktualizace 1. 9. 2014
8. Koncepce rozvoje Wichterlova gymnázia 2014 - 2020
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2013/2014
10. Školní řád platný ze dne 17. 9. 2012
11. Třídní knihy vedené elektronickou formou ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
12. Organizace školního roku 2015/2016 (mj. hlavní úkoly a akce školy, provozní řády, roční plány práce, dohledy, úvazky, hospitační činnost, výchovný poradce, učební plány, EVVO, DVPP)
13. Organizační řád ze dne 12. 7. 2012 (včetně organizačního schématu ze dne 28. 1. 2015)
14. Školní matrika vedená ve školním roce 2015/2016, stav k termínu inspekční činnosti
15. Dokumentace k žákům se SVP ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
16. Rozvrh vyučovacích hodin všech tříd a učitelů střední školy ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
17. Zápisy z porad a z jednání pedagogické rady, školní rok 2015/2016 k termínu inspekce
18. Školní preventivní strategie Wichterlova gymnázia na roky 2014-2018
19. Minimální preventivní program na šk. rok 2015/2016 ze dne 2. 9. 2015
20. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty DVPP, k termínu inspekční činnosti
21. Příjímací řízení – souhrnná dokumentace – školní roky 2015/2016 a 2016/2017 stav k termínu inspekční činnosti
22. Školská rada – zápisy z jednání vedené od školního roku 2014/2015 (4 dokumenty)
23. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2015 ze dne 8. 2. 2016
24. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015 ze dne 22. 1. 2016
25. Hlavní účetní kniha za období 01-12/2015 za účty 501, 518, 648 a 413 k 31. 12. 2015 ze dne 8. 2. 2016
26. Souhrnná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků předložená k termínu inspekce
27. Kniha úrazů (kontrolovány zápisy za školní rok 2015/2016 k termínu inspekční činnosti celkem 41 úrazů)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Jan Szotkowski v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Jana Franková v. r.

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor

Vladislav Vančura v. r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Lenka Fulnečková v. r.

V Ostravě 23. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Netolička, ředitel školy

Jan Netolička v. r.

V Ostravě 29. 6. 2016